

Un partid epuizat

04.04.2003

Sfârșitul săptămânii precedente a adus un nou episod - posibil unul dintre ultimele - în disputa internă din PNȚCD. După o nouă rundă de suspendări și excluderi formațiunea condusă de Victor Ciorbea și-a pierdut majoritatea liderilor cunoscuți din perioada în care s-a aflat la guvernare. O lungă listă, care începe cu Radu Vasile și poate continua cu Vasile Lupu, Nicolae Noica, Ioan Mureșan, Remus Oprea sau Constantin Dudu Ionescu dă măsura căderii dramatice a PNȚCD. Dacă la aceștia se adaugă cei care s-au retras din cauza vârstei și cei care au răposat (Ion Diaconescu, Nicolae Ionescu-Galbeni, Gabriel Țepelea, Valentin Gabrielescu) avem, imaginea completă a dezastrului țărăniștilor. Suntem în fața unui caz unic în România post-totalitară: acela al unui partid parlamentar major care a ajuns astăzi să reprezinte 2% din opțiunile electorale. Este vorba despre un caz-școală care istorisește (re)nașterea și - pe cât se poate prevedea - dispariția unei importante forțe politice. După dezastrul electoral din 2000 era previzibil că PNȚCD va avea nevoie de ani buni pentru a reveni pe linia de plutire. Dar, era aproape imposibil de prevăzut că partidul ca atare este în pericol de scufundare definitivă. Pentru că, astăzi, se vede limpede că problema PNȚCD are un grad de complexitate care întrece problemele liderilor săi. Pur și simplu, în PNȚCD ca proiect politic nu mai crede aproape nimeni. Dezagregarea partidului vine din pierderea convingerii reprezentanților săi de marcă că ar mai exista o soluție colectivă de salvare. Această stare s-a instalat treptat, curpinzându-i întâi pe cei mai dinamici (sau versatili - precum Radu Vasile și Sorin Leșă), apoi pe cei mai lucizi, care nu doreau să piardă trenul electoral (Norica Nicolai, de exemplu) și, în fine, pe cei care au crezut în proiectul PNȚCD până mult după pierderea alegerilor (de la Vasile Lupu până la Nicolae Noica și Constantin Dudu Ionescu). PNȚCD se va sfârși ca proiect politic pentru că liderii săi importanți nu mai cred decât în soluții individuale de salvare. Noul proiect al Alianței Populare nu a făcut decât să pună într-o lumină crudă "rugina" politică, inatractivitatea și imobilismul unei grupări care nu mai are astăzi alt lider marcant în afara lui Victor Ciorbea. Dar substantivele anterioare nu fac decât să oglindească adjectivele care definesc imaginea fostului premier Ciorbea, fără ca acesta să poată (e îndoielnic și că ar vrea cu adevărat) să le desprindă: "ruginit", inatractiv, imobil. O fermitate prost gândită și aplicată, în stilul "taliban" care i-a consacrat pe țărăniști, a dus la măsuri de forță care nu făceau diferența de nuanță dintre poziția clar subversivă a lui Ioan Mureșan și poziția justificat critică a unui Constantin Dudu Ionescu. A pune pe seama unui singur lucru - atacul lui Emil Constantinescu asupra PNȚCD - o paletă întreagă de poziții critice sau neconforme liniei Ciorbea este echivalent cu a nu înțelege practic ce vrea și ce speră un partid. Astăzi, Victor Ciorbea este probabil singurul lider țărănist care mai crede în PNȚCD. Dacă nu reușește în câteva luni să îi convertească și pe alții la credința sa, numele și sigla PNȚCD vor dispărea în 2004 de pe scena politică. Mascată de evenimente pasagere, dar spectaculoase (de la războiul din Irak la meciul cu Danemarca) politica românească pierde un pol doctrinar și se îndreaptă vizibil spre un sistem bipartit. Este o schimbare profundă, cu efecte majore pe termen lung.